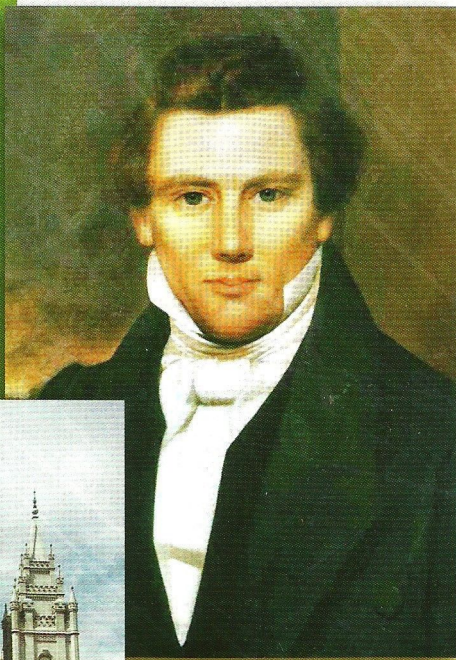

Hítelvek, vallási gyakorlatok és történelmi tények

Kérdés és válasz

A mormon vallás

- Valóban Isten prófétája volt Joseph Smith?
- Vajon a mormon Isten a Biblia Istene?
- Az igazságot tanítja a mormon vallás Jézusról?
- Miért építenek templomokat a mormonok?

K Valóban szükség volt a keresztény egyház helyreállítására?

A mormon vallás szerint...

Teljes hitehagyás

A mormon próféták szerint a keresztény egyház Jézus első apostolainak halála után fokoatosan a „nagy hitehagyás” állapotába süllyedt, vagyis teljes mértékben és egyetemesen eltávolodott az igaz kereszténység alapelveitől. Bár ennek pontos ideje nem ismert, a keresztény tanítás mára alapjaiban eltorzult, a papság pedig elveszítette a legfontosabb szentségeket, így a keresztség és az úrvacsora kiszolgáltatásához szükséges felhatalmazását. *James Talmage* mormon apostol rávilágít az igaz egyház pusztulásába vetett hit jelentőségére: „Amennyiben a korai Egyház állítólagos hitehagyása valójában nem történt meg, Az Utolsó Napok Szentjeinek Jézus Krisztus Egyháza nem lehet az az Istentől rendelt intézmény, amelyre a neve utal”.¹

Helyreállásra van szükség

Az igaz kereszténység helyreállítása akkor kezdődött el, amikor az Atya Isten és Jézus Krisztus 1820 tavaszán megjelent egy *Joseph Smith* nevű fiatalembernek. Ebben az „Első látomásban” Jézus közölte Smith-szel, hogy minden egyház téved, és hitvallásaik „utálatosak”.² Isten Smitht használta fel arra, hogy 1830-ban újraszervezze igaz egyházát.

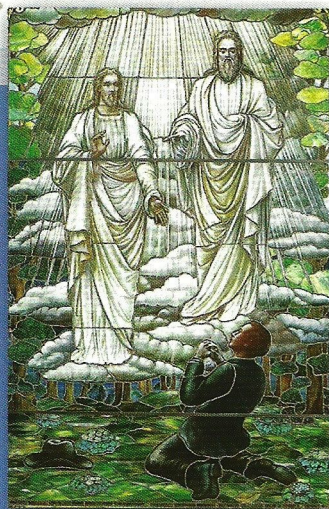
Jó tudni...

Az Utolsó Napok Szentjei számára a keresztény felekezetek nagy száma annak a bizonyítéka, hogy Krisztus „egyetlen igaz egyháza” elveszett, ám számos szakadár mormon közösség is létezik. Közülük a legnagyobb „újjászervezett” egyház neve 2001 óta Krisztus Közössége (hazánkban: Resztoránus Egyesület). Ezen kívül számos „fundamentalista” mormon csoport állítja, hogy az utahi központú egyház lett hitehagyóvá, amikor 1890-ben hivatalosan feladta a többneűség tanát.

A Biblia szerint...

Nem történt általános hitehagyás

Jézus azt ígérte követőinek, hogy „a világ végezetéig” velük marad, miközben ők tanítvánnyá tesznek, megkeresztelnek és tanítanak „minden népet” (Mt 28,19–20). Megígérte, hogy felépíti egyházát, és „a pokol kapui sem fognak diadalmaskodni rajta” (Mt 16,18). Jézus megszegte volna ezeket az ígéreteit, ha mégis hagyta volna, hogy egyháza „elpusztuljon”. A Biblia beszél ugyan arról, hogy „némelyek elszakadnak a hittől” (1Tim 4,1), de arra sehol sem utal, hogy Jézus visszatérése előtt egyetemes vagy „teljes” hitehagyás következne be. Az a kijelentés, hogy „némelyek elszakadnak”, arra enged következtetni, hogy mások *nem* fognak. Az Újszövetség máshol is úgy említi a hitehagyást, mint olyan egyének vagy csoportok tettét vagy hozzáállását, akik elszakadnak az egyháztól (vö. 1Jn 2,19), de sosem az egyház megszűnését érti alatta.

Joseph Smith „első látomása”
Festett üvegablak a Salt Lake City-beli Egyháztörténeli és Művészeti Múzeumban (Utah)

Valóban Isten prófétája volt-e Joseph Smith?

A mormon vallás szerint...

Páratlanul fontos személy

Joseph Smith (1805–1844), az egyház alapítója és első elnöke, modernkori „próféta, látnok és kinyilatkoztató” (olyan személy, aki isteni igazságokat közöl). Az emberiség üdvöztetésében betöltött szerepe fontosságát tekintve csupán maga Jézus előzi meg. „Joseph Smith, az Úr prófétája és látnoka – egyedül Jézust kivéve – többet tett az emberek megszabadulásáért e világon, mint bárki más, aki valaha is élt.”³ Sokak szerint a Mormon könyve Smith prófétai elhívásának a legmeggyőzőbb bizonyítéka, amelyről ő maga úgy nyilatkozott, hogy „a leginkább hibátlan könyv a földön”.⁴

Valódi próféta vagy csaló?

A mormon egyház tizedik elnöke, *Joseph Fielding Smith* szerint „a mormon vallás megítélése Joseph Smith történetén áll vagy bukik. Smith vagy Istentől elhívott, felkent és próféta volt, vagy az egyik legnagyobb csaló, akit valaha látott a világ. Nincs középút.”⁵

Jó tudni...

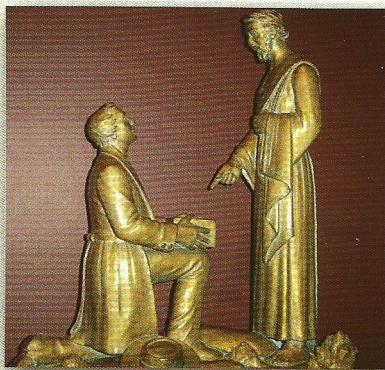
Joseph Smith tagadta a bibliai istenképet (lásd 6. kérdés). Tévesen jövendölt meg, hogy háború tör ki az USA tagállamai között, amely azután valódi világháborúvá fajul.⁶ Ezenkívül, bár a Biblia óva int attól, hogy bárki is hozzátegyen Isten parancsaihoz vagy elvegyen azokból, saját Bibliával állt elő, amelyben egyes részeket kihúzott az eredetiből, másokat pedig hozzáadott (lásd 3. kérdés).

Mormon vezetők messzemenő dolgokat állítottak Joseph Smith szerepével és személyével kapcsolatban. *Brigham*

A Biblia szerint...

A próféták megvizsgálása

Isten két tesztet adott az izraelitáknak, amelyek segítségével eldönthették egy prófétáról, hogy csak önjelölt, vagy valóban Istentől jött. Először is, az illetőnek a héberek Istenét kellett képviselnie, a hamis isteneket hirdető prófétákat haladéktalanul el kellett vetni (5Móz 13,1–4). Másodszer, azokat sem fogadhatták el, akik téves dolgokat jövendöltek (5Móz 18,20–22). Isten azt is megparancsolta a prófétáknak, hogy ne tegyenek hozzá a kapott kijelentésekhez, és ne is vegyenek el azokból (5Móz 4,2; Péld 30,6).

Joseph Smith átveszi Morónitól a Mormon könyvét
© Bill McKeever. A szerző engedélyével.

Young mormon próféta és tanácsadója, *George Q. Cannon* például hangsúlyozta, hogy az Utolsó Napok Szentjei csak abban az esetben reménykedhetnek a mormon menny (a celestsiális királyság) legmagasabb szintjére történő bebocsátásukban, ha Joseph Smithtől engedélyt kapnak rá.⁷ *Bruce R. McConkie* mormon apostol is kijelentette, hogy „az utolsó napokban mindenkinek Joseph Smithhez kell járulnia, aki el akarja nyerni az üdvösséget”,⁸ valamint hogy Joseph Smith a föld megteremtésében is segített az Atya Istennek.⁹

Melyek a mormon szent iratok?

A mormon vallás szerint...

Négy „alpmű”

Az Utolsó Napok Szentjeinek Jézus Krisztus Egyháza négy könyvet tekint „alpműnek”:

- Biblia – „amennyiben fordítása helyes”; az angol fordítások közül a King James elfogadott.

- Mormon könyve – egy ősi dokumentum fordítása, amely három népcsoportról számol be, akik a Közel-Keletről vándoroltak Amerikába – a legutolsó Kr. e. 589 körül.

- Tan és szövetségek – többnyire a mormon egyház alapítójától, Joseph Smithtől származó modernkori kijelentések gyűjteménye.

- A nagyértékű gyöngy – kisebb művek gyűjteménye.

E négy könyv közül csupán a Bibliával kapcsolatban vannak fenntartásaik (lásd 4. kérdés).

Folyamatos kinyilatkoztatás

A mormon híveket arra tanítják, hogy kortárs prófétáik üzenetét is fogadják el.

A mormonok a folyamatos kinyilatkoztatásba vetett hitükből eredően nem tekintik „lezártnak” szent irataikat, ami azt jelenti, hogy egyes tanítások módosulhatnak vagy bővíülhetnek a jövőben.

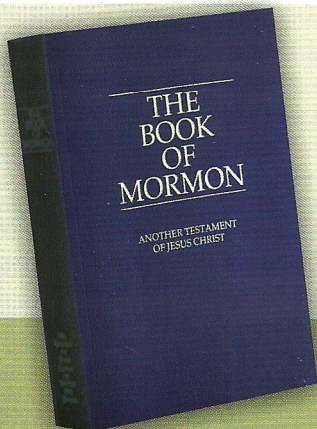
Jó tudni...

A Tan és szövetségek 73,4 szerint Isten megparancsolta Joseph Smithnek, hogy fordítsa le újra a Bibliát. 1833. július 2-án Smith így írt: „A mai nappal befejeztük a Szentírás lefordítását...”¹¹ Félrevezető azonban „fordítás”-nak nevezni Smith új Bibliáját (*Ihletett fordítás* vagy *Joseph Smith fordítása* – JSF). Smithnek ugyanis nem állt a rendelkezésére ókori kézirat, és nem ismerte a bibliai nyelveket sem, tehát nem fordított egyik nyelvről a másikra. Az ókori szövegek tanulmányozása helyett egyszerűen

A Biblia szerint...

A Biblia vagy a mormon kinyilatkoztatások?

A Biblia szerint súlyos bűn azt állítani valamiről, hogy Isten mondta, amikor valójában nem így történt. Mielőtt hitelt tulajdonítanánk a mormon szent iratoknak, vizsgáljuk meg, hogy megegyezik-e mindazzal, amit Isten már kinyilatkoztatott a Bibliában – lásd például ApCsel 17,11; Zsidók 1,1–2. (A mormon egyház nem ezt az álláspontot képviseli. Az egyház Első Elnöksége leszögezte, hogy „az egyes bibliai részek pontossága nem a különböző kéziratok összevetésével állapítható meg a legbiztosabb módon, hanem a Mormon könyvével és a modernkori kijelentésekkel történő összevetés útján.”¹⁰)

kinyitotta a Bibliáját, és elvégezte mindazokat a „javításokat”, amelyeket akkori nézetei alapján szükségesnek ítélt (az 1Móz 50,33-ba például beszűrt egy próféciát a saját születéséről). Az utahi mormon egyház Smith Bibliájából csak részleteket közöl, módosításait saját kiadású (King James) Bibliájuk láb- és végjegyzeteiben tüntetik fel. Smith művét a missourii (resztoránus) egyház adta ki egy kötetben.

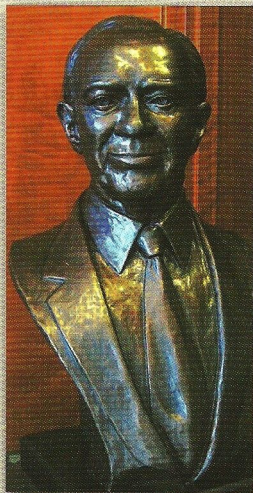

A mormon vallás szerint...

Nem megbízható Szentírás

Az Utolsó Napok Szentjeinek 8. Hittétele kijelenti: „Hisszük, hogy a Biblia Isten szava, amennyiben fordítása helyes”.¹² Az egyház Első Elnöksége felhívja továbbá a figyelmet arra is, hogy „a Bibliából az évszázadok során számos jelentéktelen és számos értékes rész veszett el”.¹³ Ezért a mormon egyház ma – az utolsó időkben – élő prófétainak kijelentése mindig elsőbbséget élvez az ősi írott igével szemben.

Orson Pratt mormon apostol a következő kérdést tette fel ezzel kapcsolatban: „Ki feltelezheti józan észszel, hogy a Biblia a mai formájában tökéletes útmutató lehet? Ki állíthatja biztosan, hogy a Bibliának akár csak egyetlen versét is elkerülte a romlás, és ugyanazzal a jelentéssel bír ma is, mint eredetileg?”¹⁴

A Biblia szerint...

Megbízható kijelentések

„A teljes Írás Istentől ihletett, és hasznos a tanításra, a feddésre, a megjobbításra, az igazságban való nevelésre” (2Tim 3,16). Valóban igaz, hogy Pál itt az Öszövétséget érti az „Írás” alatt, ugyanakkor Lukács evangéliumát is „Írás”-ként idézi (a Lk 10,7-et az 1Tim 5,18-ban), és Péter is határozottan az Írások közé sorolja Pál leveleit (2Pt 3,16).

Isten ígéje örökké megmarad és eléri a célját (Ézs 40,8; 55,11; vö. Mt 24,35). E versek szerint Isten garanciát vállalt arra, hogy a Bibliában ránk hagyott ígéje megfelelő formában marad majd fent ahhoz, hogy pontosan közvetítse a kinyilatkoztatott igazságot.

Gordon B. Hinckley elnök mellszobra
A Próféta Csarnoka Konferenciaközpontban,
Salt Lake City, Utah

Jó tudni...

Jellemző, hogy a mormon egyház bibliakritikája az állítólagos hibás „átadásra” hivatkozik inkább, mintsem a hibás fordításra. Azt tanítják a mormon híveknek, hogy a Bibliát tisztességtelen írástudók és vallási vezetők nagymértékben átírták, és vagy elhagytak belőle fontos gondolatokat, vagy hamis tanításokat tettek hozzá. Ezért a mormonok nem érzik szükségét annak, hogy hitüket felülvizsgálják, amikor a Biblia ellentmond annak, amit a vezetőiktől tanultak. Habár a bibliai szerzők saját kézzel írott

dokumentumai már nincsenek meg, a több ezer fennmaradt másolat kritikai vizsgálatával nagy pontossággal megállapíthatjuk, hogy mit is írhattak eredetileg a szerzők. Az is igaz, hogy az ókori másolatok közül nincs kettő, amelyik teljes mértékben megegyezne, ám a különbségek (más néven: „variánsok”) nem jelentősek, és nem képviselnek radikálisan eltérő vallási nézeteket – mint például a mormonok azzal az állításukkal, hogy az Atya Isten valaha ember volt.

Ősi dokumentum-e a Mormon könyve?

A mormon vallás szerint...

Csodás fordítás

A Mormon könyve egy ősi dokumentum csoda folytán létrejött fordítása. Joseph Smith „Isten ajándékával és erejével” értelmezte az aranylemezekre írt „reformált egyiptomi” hieroglifákat, amelyet Moróni angyaltól kapott 1827-ben.

A Mormon könyve három népcsoportról (járediták, mulekiták és lehiták) számol be, akik a Közel-Keletről vándoroltak az amerikai kontinensre a Csendes-óceánon át „körrőlbelül Kr. e. 2000 és Kr. u. 400 között”.¹⁵

Bibliai prófécia

Ezékiel próféta már évszázadokkal korábban jövendölt a Mormon könyvről az Ezékiel 37,16–17. versekben, ahol a két „fadarab” valójában két könyvre: a Bibliára és a Mormon könyvére utal.

A Biblia szerint...

Törzsek – nem könyvek

Az Ezékiel 37-ben szereplő „fadarab” kifejezést sehol sem használja a Biblia könyvekkel kapcsolatban, hanem mindig fadarabot, ágat vagy más fából készült dolgot jelent (lásd 4Móz 15,32–33; 1Kir 17,12; 2Kir 6,6). Az Ezékiel 37-ben maga a próféta magyarázza meg, hogy a két fadarab két törzset jelképez: Izrael tíz északi törzsét és Júda két déli törzsét. Izrael és Júda Jeroboám király uralkodása óta különálló országok voltak saját királyokkal. Isten azonban egy napon újra egy néppé teszi majd őket, és ugyanaz a király uralkodik majd fölöttük, ugyanott, Izraelben (vö. 37,22–27).

A mormonok a lámániták leszármazottainak tartják az amerikai indiánokat. Fotó: Edward S. Curtis

Jó tudni...

A Biblia számos kiadásához hasonlóan a Mormon könyvét is térképek nélkül jelentették meg. A mormon egyház azonban a Mormon könyvében szereplő városok közül egynek a helyét sem tudja megadni, és azt sem sikerült bebizonyítaniuk, hogy a népek, amelyekről a könyv beszámol (például a nefiták), valóban léteztek-e. A Mormon könyve állítólag ősi dokumentum, az Újszövetségből vett idézetek és átírások azonban nyilvánvalóvá teszik XIX. századi keletkezését (vö. Mt 19,30 és 1Nefi 13,42; Jn 12,40 és 1Nefi 13,27). Ezenkívül a szabadkőművességgel és

különféle ellentmondásos tanításokkal (például a csecsemőkeresztességgel) kapcsolatos témákat is említ, amelyek Smith idejében képezték heves viták tárgyát.

A Mormon könyve olyan állatfajtákról, fegyvernemekről és növényekről is beszél, amelyek nem léteztek az Újvilágban abban a korban, amelyről a Mormon könyve beszámol. A modern genetikai kutatás cáfolta azt az állítást is, miszerint a „lámániták” – a Mormon könyve szerint „az amerikai indiánok elsődleges ősei” – sémi eredetűek (zsidók) lettek volna.

A mormon vallás istene a Biblia Istene?

A mormon vallás szerint...

Sok isten van

Az az isten, akit a keresztények „meny-nyei Atyának” neveznek, csupán egy a múlt számos istene közül. Valaha halandó, véges létű ember volt, aki jelenlegi felmagasztosult (megistenült) állapotát az örökkévaló törvényeknek és alapelveknek való engedelmség által nyerte el. Joseph Smith a következő kijelentést tette: „Azt képzeltük és feltételeztük, hogy Isten öröktől fogva Isten volt. Most rácáfolok erre és lerántom a leplet, hogy mind láthassátok.”¹⁶

Mindnyájan istenekké lehetünk

Lorenzo Snow, az Utolsó Napok Szentjeinek Jézus Krisztus Egyháza ötödik elnöke kijelentette, hogy „Ami az ember, az volt egykor Isten; ami az Isten, azzá válhat az ember”.¹⁷ Az Atya Istennek „pont olyan kézzelfogható hús-vér teste van, mint az embernek”,¹⁸ ezért egyszerre csak egy helyen tartózkodhat. A keresztény milliók Istenről alkotott képe az igazság elferdítése. Orson Pratt mormon apostol szavai: „Ha megszámolnánk az összes részecskét egymillió ilyen világban, mint a mienk, azt tapasztalnánk, hogy több Isten van, mint ahány anyagi részecske az összes világban együttvéve”.¹⁹

Jó tudni...

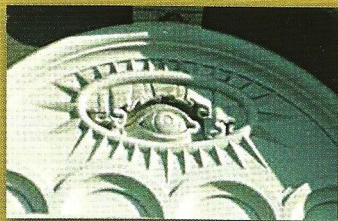
A kereszténység mindig is azt hirdette, hogy a Biblia Istene minden dolgok eredendő oka, ő az *ok nélküli ok*. A mormon egyház vezetői *örökkévaló* istenről és törvényekről beszélnek, de logikátlan öröknek nevezni olyan istent, aki – Joseph Smith szerint – nem volt mindig Isten, és öröknek nevezni olyan törvényt, amely egy ilyen istentől ered. Bár a mormon vallás azt tanítja, hogy az emberben megvan a képesség az istenné válásra, azt is leszögezi, hogy az istenségre jutó mormonok soha nem lehetnek hatalmasabbak annál, amennyire ennek a világ-

A Biblia szerint...

Csak egyetlen örökkévaló Isten létezik

Isten mindig is örökkévaló volt (Zsolt 90,2), és minden teremtettség az ő alkotása (Jn 1,3). Isten nem fizikai lény, hanem lélek (Jn 4,24), és ő az egyetlen Isten (Jak 2,19). A Biblia szerint Isten az Atya, Isten a Fiú és Isten a Szentlélek is, de azt is hirdeti, hogy csak egyetlen Isten van (5Móz 6,4), miközben világos különbséget tesz a személyek között. A Biblia Istene mindentudó, ennek ellenére nem tud más istenről önmagán kívül (Ézs 44,8); hirdeti, hogy nem volt isten előtte, és utána sem lesz más isten (Ézs 43,10; 44,6). Pál apostol bolondnak nevezi azokat, akik a halhatatlan Isten dicsőségét halandó teremtmények – például emberek – dicsőségére cserélték (Róm 1,22–23). Röviden összefoglalva tehát: az az Isten, akiről a Bibliában olvasunk, nem azonos azzal az Istennel, akiben a mormonok hisznek.

nak az istene hatalmas, vagy amennyire valaha is hatalmas lehet. Minthogy a mormonok szerint minden mormon férfi istenné válhat, egy napon akár több millió is lehet majd az istenek száma.

Mindent látó szem (Isten jelképe) a Mormon Templomon Salt Lake City-ben. Forrás: www.hismin.com. Engedélyteljes felhasználva.

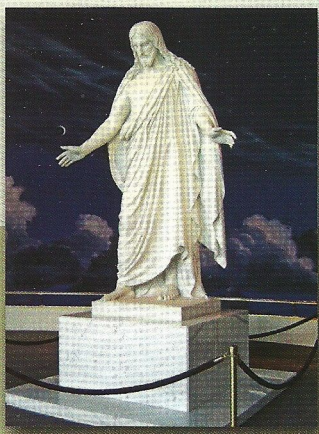

Az igazságot tanítja a mormon vallás Jézusról?

A mormon vallás szerint...

Jézus – velünk együtt – korábban is létezett

Jézus már azelőtt is létezett a mennyben, hogy emberré lett, meghalt a kereszten, majd testben feltámadt a halálból és felment a mennybe. De nem csupán Jézus, hanem hozzá hasonlóan *mi is mindnyáján* léteztünk a „szellemvilágban”, mielőtt a földön halandó emberré lettünk volna. Jézus az elsőszülött az Atya „szellemgyermekai” közül, és ő az első (sokak közül), aki istenné magasztosult fel. Habár Jézus az „Istenség” egyik tagja, nem helyes hozzá imádkozni. Az ember Jézus *szerint*, fizikai egyesülés útján lett az Atya Isten fia. „Jézus az egyetlen személy a földön, aki halandó anyától és halhatatlan apától született.”²⁰ Halálával és feltámadásával minden emberi lény számára biztosította a „halhatatlanságot” – akár hisznek benne, akár nem. Feltámadását követően az amerikai kontinensre ment, hogy a nefitáknak is prédikáljon.²¹

Jézus mormon szobra Salt Lake Cityben
© Bill McKeever. A szerző engedélyével felhasználva.

Jó tudni...

A mormonok hite szerint az Atya Isten, Jézus Krisztus és a Szentlélek három különböző isten, akiket azonban a közös cél egy „Istenségben” egyesít. Ez nem

A Biblia szerint...

Nincs hozzá hasonló

Jézus *nem* az első az Atya több milliárd „szellemgyermeké” közül. Jézus az *egyetlen* lény, aki földi életét megelőzően is létezett a mennyben (tudniillik mint Fiú). Keresztelő János ezt mondta Jézusról: „Aki a földről való, földi az, és földiekéről szól. Aki a mennyből jön, az felette van mindenkinek” (Jn 3,31). Jézus a mennyből való, mi nem. Mivel Jézus Isten, megszólíthatjuk őt imában (Jn 14,14; ApCsel 1,24; 7,59–60; 2Kor 12,8–9). Nem szexuális egyesülés útján fogant, hanem a Szentlélek által (Mt 1,18; Lk 1,35). Halála és feltámadása csak a hívők számára jelent halhatatlanságot (vö. 1Kor 15; 2Tim 1,10; *lásd a 8. kérdést*), de mindenki fel fog támadni örök életre vagy ítéletre (Dán 12,2; Jn 5,29; ApCsel 24,15). Jézus felment a mennybe, és ott is marad, amíg dicsőségben vissza nem tér (ApCsel 1,9–11; 3,19–21). Nem ment az amerikai kontinensre egyházat alapítani.

azonos a Szentháromság keresztény tanával, amely szerint csupán egyetlen igaz Isten van (5Móz 6,4), aki öröktől fogva az Atya, a Fiú és a Szentlélek személyében létezik. A mormonok ezen kívül úgy gondolják, hogy az embereknek és a lelkeknek az Atya Istenei kívül mennyei Anyjuk is van – jóllehet erről sem a Biblia, sem a mormon szent iratok nem tesznek említést.

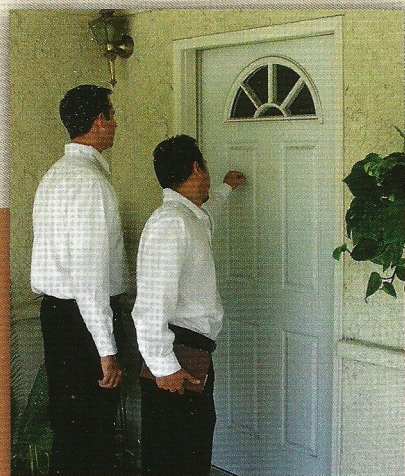
A mormon vallás szerint...

Minden ember halhatatlan

A kegyelemből való üdvösségnek („halhatatlanságnak”) köszönhetően az emberek feltámadnak a halálból. Ugyanakkor ahhoz, hogy az ember bűnbocsánatot kapjon és elnyerje az „örök életet” (felmagasztosulást és megistenülést) a celesztális királyságban, ahol az Atya Isten lakozik, engedelmeskednie kell Isten parancsolatainak.

Örök élet saját erőfeszítéseink árán

Thomas S. Monson, az Utolsó Napok Szentjeinek Jézus Krisztus Egyháza jelenlegi elnöke és prófétája mondta: „A celesztális dicsőséget keressük. Isten jelenlétében kívánnunk lakozni. Egy örökkévaló családnak szeretnénk a tagjaivá válni. Az ilyen áldásokat ki kell érdemelni.”²² Az ember örökkévaló sorsa attól függ, hogy mit tett érte földi élete során: „Minden ember az üdvösségnek azt a dicsőségét öröklí, amelyiket kiérdemelte”.²³

Jó tudni...

A Mormon könyve tanítása szerint Krisztus kegyelme csak akkor kezd működni, ha az Utolsó Napok Szentje „minden istentelenségtől” megtartóztatta magát.²⁴ Habár a bibliai keresztyénység és a mormon vallás is

A Biblia szerint...

Örök élet kegyelemből, hit által

Az ember képtelen megütni a tökéletességnek azt a mércéjét, amelyre szüksége lenne ahhoz, hogy Isten jelenlétében lakozhasson (Róm 3,19–23). Isten elküldte a Fiát, Jézus Krisztust, hogy kifizesse az emberiség teljes bűnadósságát, és Isten kegyelemből a hívő embernek tulajdonítja Krisztus igazságát (Róm 3,21–28; 5,1–11; 2Kor 5,18–21). Jézus engesztelő áldozata teljes volt és minden bűnt elfedez (Kol 2,13–14; 1Jn 1,9). Az üdvösség nem a jótetteken alapul, hanem Isten kegyelméből adatik (Tit 3,4–5). A hívők hit által igazulhatnak meg, ez Isten ajándéka (Róm 4,3–8; Ef 2,8–9). Az igazi, élő hit vágyat szül a szent és szeretetteljes életvitelre és a jótettekre (Ef 2,10; Gal 5,6; Jak 2,14–26), de ha a hívőnek nem is sikerül teljes mértékben igaz módon élnie az életét, ez nem változtat megigazult állapotán.

megtérést hirdet, a mormon vallás értelmezésében a megtérés a bűnök *maradékta-*lan elhagyását jelenti: „...hiányos megtérés még sosem eredményezett teljes megbocsátást”.²⁵ „Azok, akik megbocsátást nyernek, ám azután újra vétkeznek, korábbi bűneikért is számadással tartoznak.”²⁶ Ha egy mormon hívőnek nem sikerül győznie valamely bűne felett, semmilyen bizonyossága nem lehet arra nézve, hogy a celesztális (mennyei) királyságba juthat halála után. *Spencer W. Kimball* mormon elnök szerint csak „a parancsolatok maradéktalan betartása garantálja a bűnök teljes bocsánatát és biztosítja a hívő felmagasztosulását”.²⁷

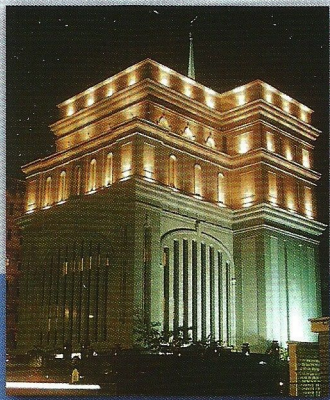

Miért építenek a mormonok templomokat?

A mormon vallás szerint...

Szertartások élőkért és holtakért

A mormon Szent Templomok nem azonosak a kápolnákkal, ahol heti rendszerességgel találkoznak az egyház tagjai, a templomok ugyanis a felmagasztosuláshoz szükséges különféle szertartásoknak biztosítanak helyet. A leggyakoribb szertartás a halottakért történő keresztekedés, ahol egy élő személyt keresztelnek meg egy elhunyt helyett. Joseph Smith azt állította, hogy „az Isten által ránk ruházott e világi kötelezettségeink közül az a legnagyobb, hogy felkutassuk halottainkat”. Azok a tagok, akik elhanyagolják e kötelességüket, „saját üdvösségüket kockáztatják”.²⁸ A templomokban ezenkívül házasságkötési ceremóniákat is tartanak, ahol nem csupán a földi életre, hanem az örökkévalóságra egyesítik a feleket. A „pecsételő” szertartásokat azért végzik, hogy a gyermekeket is örökre összekössék szüleikkel.

Mormon templom Hong Kongban
© Institute for Religious Research.
Engedéllyel felhasználva

A Biblia szerint...

Áldozatok – nem pecsételés

Izraelben csak egy templom volt, annak elsődleges funkciója pedig az állatáldozatok bemutatása volt – tehát olyasmi, amit a mormonok soha nem gyakoroltak templomaikban. A hangsúly a megtérésen és a bűnbocsánaton volt. Az emberek a méltatlanságuk miatt mentek a templomba, hogy ott áldozatot mutassanak be a bűneikért. Ez éppen az ellentéte a megszerzett „érdemnek”, amely a mormonok hite szerint elengedhetetlen ahhoz, hogy valaki részt vehessen a mormon istentiszteleten (lásd 8. kérdés).

A Bibliában nem olvasunk templomi házasságkötésről, a halottakért végzett keresztekedésről nem is beszélve. (Pál említést tesz ugyan az utóbbiról az 1Kor 15,29-ben, de a leírtak alapján nem a keresztények, hanem *mások* folytattak ilyen gyakorlatot – azok, akik tagadták a feltámadást.)

Jézus azt mondta a samáriai asszonynak, hogy egy napon megszűnik majd a templomi istentisztelet (Jn 4,21–24). Mínhogy a keresztények együtt alkotják „Isten templomát” (1Kor 3,16), és mivel Jézus tökéletes áldozatként adta magát a halálra, a templomi szertartásra nincs többé szükség.

amikor egy mormon elbúcsúzik ettől az élettől, szüksége van a kézfogások, jelek és kulcsszavak ismeretére ahhoz, hogy átjusson az anyagi őrsegen, akik az Isten jelenlétébe visszavezető utat őrzik.²⁹ A mormonok közül sokan pozitív élményként értékelik a holtak látogatásait is a mormon templomokban.³⁰ Csak kevesen tudják, hogy az „ösi” szertartások a szabadkőművesektől lettek átvéve, és 1845 óta is számos változáson mentek át – legutóbb 2005-ben.

Jó tudni...

A mormonok fogadalmat tesznek, hogy senkinek, még más „templomi mormonoknak” sem beszélnek mindarról, amit a templomi „felruházáson” tanultak. A szertartáson résztvevők titkos ismereteket és különféle „jeleket” tanulnak (szimbolikus kéztartások, kézfogások, jelszavak). Brigham Young tanítása szerint,

A mormon vallás szerint...

Egykor lényeges volt

1852 és 1890 között a többnejűség bevett gyakorlattá vált minden mormon férfi számára, aki remélte, hogy valamiképpen eljuthat a felmagasztosulásra. *Brigham Young* azt hirdette, hogy „csak azok a férfiak lesznek Istenekké, az Isten fiaivá, akik többnejűségben élnek”.³¹

Ma is érvényes

A mormon vezetők 1890-ben kénytelenek voltak hivatalosan elvetni a többnejűséget, ám az alapelv változatlanul érvényes maradt, és a mormonok hite szerint egy napon visszaállítják a poligámia gyakorlatát. „Az Emberfia második eljövetele után és az ezeréves országlás kezdetekor kétségtől helyreáll majd e szent gyakorlat.”³²

Joseph F. Smith, az egyház 6. elnöke családi fotója
Forrás: Utah State Historical Society

Jó tudni...

A Mormon könyvében a Jákób 2,24 elítéli Dávid és Salamon többnejűségét, ám a Jákób 2,30-ban azt olvassuk, hogy Isten megengedheti a poligámiát, ha „magot akar nevelni” magának. Ez sok mormon hívő szerint felold minden ellentmondást, amit némelyek a 24. versben vélnek felfedezni, csak hogy abban az időszakban, amikor a mormon egyház a többnejűséget gyakorolta Utahban, több férfi volt az egyházban, mint ahány nő, nem volt tehát szükség a poligámiára.³³

A Biblia szerint...

A Biblia nem támogatja a többnejűséget

Nem kétséges, hogy Ábrahám, Jákób, Dávid, Salamon és más nagy férfiak többnejűséget gyakoroltak, de ennek soha semmi köze nem volt az üdvösséghez. Isten sehol sem parancsolta a többnejűséget, hanem csak *eltúrte*, a többnejűség ugyanis gyakran vezetett konfliktushoz a családon belül, esetenként bálványimádáshoz is. A fő szabály mindig a monogámia volt, a poligámia kivételnek számított. A férjnek ragaszkodnia kellett a feleségéhez (nem a feleségeihez), és – ahogyan azt Jézus is megerősítette – „kettejüknek” kellett egy testté válnia (1Móz 2,24; Mk 10,8). Pál arra bátorította a híveket, hogy minden férfinak legyen saját felesége, és minden nőnek legyen saját férje (1Kor 7,2), és az egynejűséget tekintette elfogadottnak. Ezt a mintát kellett követniük azoknak is, akik valamilyen tisztséget kívántak betölteni a gyülekezetben (1Tim 3,2; Tit 1,6). Az Újszövetség kizárólag egy nő és egy férfi házastársi kapcsolatát igenli.

Azonkívül Joseph Smith valószínűleg nem a Jákób 2,30 alapján vett több feleséget magának. Habár a poligámia tanát csak 1852-ben hirdették ki nyilvánosan, néhány kiválasztott vezető titokban már jóval korábban gyakorolta. *Richard L. Bushman* mormon történész is elismeri, hogy „Joseph feleségei közül tíz asszony köztudottan más férfinak is a felesége volt”.³⁴

Szómagyarázat a mormon kifejezésekhez

Atya Isten: Más néven a Mennyei Atya (Elohim). A mormon vallás Istene valaha ember volt, és jelenleg is hús-vér testben lakozik.

Ádám: A Tan és szövetségek szerint (27,11) Ádám azonos Mihály arkangyallal, az Öreg Korúval, aki egy napon visszatér majd az édenkertbe (ami Nyugat-Missouriban, az Ádám-ondi-Ámánnak nevezett helyen található, lásd uo. 116,1).

Celesztális királyság: Az ítélet után az erre méltó mormonokra váró legdicsőbb királyság, az Atya jelenlétében, felmagasztosulva; a másik két királyság dicsőségének szintje alacsonyabb (telesztális: a Fiú jelenléte, terresztális: a Szentlélek jelenléte).

Első látomás: 1820 tavaszán az Atya Isten és Jézus Krisztus megjelent Joseph Smithnek, és közölték vele, hogy minden egyház eltévelyedett, és hitvallásaik utálatosak Isten előtt.

Felmagasztosulás: A boldogság és dicsőség legmagasabb állapota a celesztális királyságban, az örök élet szinonimája; csak akik erre a szintre jutnak, lehetnek istenné és nemzhetnek fiakat és lányokat.

Felruházás: Élő személyek által, élőkön vagy halottak helyett végzett titkos templomi szertartás. A felmagasztosulás előfeltétele.

Halottakért végzett keresztelés: Templomi szertartás, ahol egy mormon „helyettes” (élő személy) keresztelkedik meg egy elhunyt helyett.

Hitehagyás (aposztázia): A hittől való elszakadást jelenti. A mormonok szerint a keresztyénység az első apostolok halála után teljesen hitehagyott lett, ezért az egyházat helyre kellett állítani.

Jézus Krisztus: Az Atya Isten és egy Mennyei Anya frigyéből származó Fiú (Jehova). A mormon vallás Jézusa csak egy Isten gyermekei – az angyalok, a démonok és az emberek – közül.

Joseph Smith: Az Utolsó Napok Szentjeinek Jézus Krisztus Egyháza alapítója. Modernkori prófétának tartják, akit arra hívott el Isten, hogy sok évszázados hitehagyás után állítsa helyre az egyházat a földön. Mártírnak tekintik, mert 1844-ben a csöcselék támadt rá a carthage-i (Illinois) börtönben, de nem védtelenül, hanem tűzpárbajban halt meg.

Megterés: A hitelvek, a szív és az élet megváltoztatása, a bűnök bocsánatára történő keresztelés, a Szentlélek kézrátétel általi befogadása, kitartó hit, a parancsok betartása által. A bűnbocsánat feltétele a bűnök beismerése és végleges elhagyása (Tan és szövetségek 58,43; 82,7).

Megváltás: Krisztus engesztelő halála és feltámadása révén minden ember megmenekül a fizikai halálból (feltámad), de csak a Krisztusban hívők menekülnek meg a lelki haláltól.

Mormon: Nefita vezető, Moróni apja. Róla kapta a nevét a Mormon könyve. A Joseph Smith által alapított egyház nem hivatalos neve („mormon alapház”).

Mormon könyve: Az állítólag Moróni anglyaltól kapott aranylemezek szövegének Joseph Smith-től származó fordítása. A lemezekről azt tartják, hogy „Izrael házatól” leszármazott amerikai őslakosok feljegyzései szerepeltek rajtuk. A fordítás elkészültével az angyal az aranylemezeket elvitte a mennybe.

Moróni: Mormon fia, aki elásta a Mormon könyvét tartalmazó aranylemezeket, majd később anglyként megjelent Smithnek, hogy elmondja neki, hol találja meg őket. A mormon templomok tornyát az ő szobrával díszítik világ-szerte.

Nefiták és lámániták: A Mormon könyve szerint Nefi és Lámán követői. Nefi és Lámán Lehi próféta fiai voltak, aki Jeruzsálem elfoglalása (kb. Kr. e. 600) előtt a mai Amerikába vezette családját. A gonosz Lámán követőit sötét bórszínrel átkozta meg Isten (2Nefi 5,21–25), őket tartják az indiánok és a polinézek őseinek, a nefiták általuk haltak ki.

Örök élet: Családként örökké élni az Atya jelenlétében (istennel, istenként); a felmagasztosulás szinonimája.

Papság: Erővel és hatalommal felruházott mormon férfiak, akik így Isten nevében cselekedhetnek. Két rendből áll: az alacsonyabb az ároni, a magasabb a melkisédeki papság. Afrikai származású férfiak 1978-ig nem lehettek a papság tagjai.

Szent iratok: a Biblia, a Mormon könyve, a Tan és szövetségek, A nagyértékű gyöngy. Csak a Bibliát nem tekintik teljes mértékben megbízhatónak.

Templomok: A halottakért végzett szertartásokra, az „időre és az örökkévalóságra” szóló házasságkötésekre, valamint a családok „elpecsételésére” szolgáló épületek, amelyekbe a felszentelés után csak az erre méltó mormonok léphetnek be.

Források

Az alábbi könyvek felsorolása nem feltétlenül jelenti teljes tartalmuk vagy szerzőjük bármely más művének az elfogadását.

IRODALOM

Magyarul

J. Edward Decker: *Szeretettel Moróninak*. Evangéliumi Kiadó, Budapest, é. n.

Leporellők: *Keresztény a mormon vallás?; A Mormon könyve ma; Új fényben Joseph Smith Első Látomása*. Institute for Religious Research – Apológia Kutatóközpont, Budapest, 2003

www.apologia.hu

www.exmormon.hu

www.irr.org/html

Angolul

Keresztény szerzők/kiadók

Bill McKeever: *Answering Mormons' Questions*. Bethany House, 1991

Charles M. Larson: *By His Own Hand Upon Papyrus: A New Look at the Joseph Smith*. Institute for Religious Research, 1992

Richard és Joan Ostling: *Mormon America: The Power and the Promise*. HarperSanFrancisco, 1999

Richard Abanes: *One Nation Under Gods*. Thunder's Mouth Press, 2003

Mark Cares: *Speaking the Truth in Love to Mormons*. WELS Outreach Resources, 1998

Edmund Gruss és Lane Thuet: *What Every Mormon (and Non-Mormon) Should Know*. Xulon Press, 2006

Mormon szerzők/kiadók

Grant Palmer: *An Insider's View of Mormon Origins*. Signature Books, 2002

D. Michael Quinn: *Early Mormonism and the Magic World View*. Signature Books, 1998

Todd Compton: *In Sacred Loneliness: The Plural Wives of Joseph Smith*. Signature Books, 1997

Richard S. Van Wagoner: *Mormon Polygamy: A History*. Signature Books, 1992 [2. kiadás]

VIDEO/DVD

The Bible vs. the Book of Mormon. Living Hope Ministries, 2005

DNA vs. the Book of Mormon. Living Hope Ministries, 2005

The Lost Book of Abraham. Institute for Religious Research, 2002

The Mormon Puzzle. North American Missions Board, 1997

INTERNET

Evangelizáció <http://4mormon.org>

Living Hope Ministries www.lhvm.org

Mormonwiki www.mormonwiki.org

Mormonism Research Ministry www.mrm.org

Mormons in Transition www.irr.org/hungarian.html

Utah Lighthouse Ministry www.utlml.org

Tények röviden

Nevék: Az Utolsó Napok Szentjeinek Jézus Krisztus Egyháza (hivatalos név); Mormon egyház (nem hivatalos név)

Alapítás helye/éve: 1830, Fayette, New York (USA), eredetileg: „Church of Christ” (Krisztus Egyháza)

Alapító: ifj. Joseph Smith (1805–1844)

Nemzetközi központ: Salt Lake City, Utah (USA)

Becsült taglétszám: 13,8 millió a világ kb. 160 országában, Magyarországon kb. 4500 tag (2010-ben)

Teljes idejű misszionáriusok: 51 000 (2010-ben)

Kiadványok: Mormon könyve (110 nyelven, 140 millió példány), *Liabóna* folyóirat

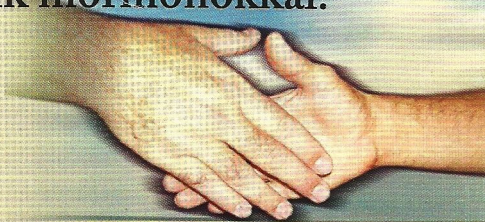
Templomok: 130 templom több mint 40 országban

HIVATKOZOTT FORRÁSOK

- 1 *The Great Apostasy*, Előszó, iii. old.
- 2 Joseph Smith — History 1:19.
- 3 Tan és szövetségek 135,3.
- 4 *Teachings of the Prophet Joseph Smith*, 194. old.
- 5 *Doctrines of Salvation*, 1. kötet, 188. old.
- 6 Tan és szövetségek, 87.
- 7 *Journal of Discourses*, 7. szám, 289. old.; *Gospel Truth*, 1. szám, 255. old. [szerk. 1974].
- 8 *The Millennial Messiah*, 334. old.
- 9 *Mormon Doctrine*, 169. old.
- 10 Az Első Elnökség levele, 1992. május 22.
- 11 *History of the Church*, Vol. 1, 368. old.
- 12 8. Hittétel.
- 13 *Church News*, 1992. június 20., 3. old.
- 14 *Divine Authenticity of the Book of Mormon*, 47. old.
- 15 *Gospel Principles*, 53. old.
- 16 *Teachings of the Prophet Joseph Smith*, 345. old.
- 17 *The Teachings of Lorenzo Snow*, 1. old.
- 18 Tan és szövetségek 130,22.
- 19 *Journal of Discourses*, 2. szám, 345. old.
- 20 *Gospel Principles*, 64. old.
- 21 Mormon könyve, 3. Nefi.
- 22 *Ensign*, 1988. május, 53. old.
- 23 John A. Widtsoe (mormon apostol), *Joseph Smith — Seeker after Truth, Prophet of God*, 170. old.
- 24 Moróni 10,32.
- 25 *The Miracle of Forgiveness*, 212. old.
- 26 *Gospel Principles*, 253. old.
- 27 *The Miracle of Forgiveness*, 208–209. old.
- 28 *Teachings of the Prophet Joseph Smith*, 193, 356. old.
- 29 *Discourses of Brigham Young*, 416. old.
- 30 „A halottak követni és keresni fognak benneteket, ahogyan bennünket is megkerestek [Utahban] a St. George [templom]-ban” – mondta Wilford Woodruff egyházelnök. (*Journal of Discourses*, 19. szám, 229. old.)
- 31 *Journal of Discourses*, 11. szám, 269. old.
- 32 *Mormon Doctrine*, 2. kiadás, 578. old.
- 33 „Az 1850 és 1940 közötti amerikai népszámlálási adatok, valamint a rendelkezésünkre álló egyházi feljegyzések is egyöntetűen azt bizonyítják, hogy Utahban és az egyházban is a férfiak voltak többségben” (John Widtsoe apostol: *Evidences and Reconciliations*, 391. old.).
- 34 *Joseph Smith: Rough Stone Rolling*, 439. old.

Hogyan beszéljünk mormonokkal?

Ne feltételezzük, hogy egy mormon hívő ugyanazt érti egy bizonyos szó alatt, mint mi!

Definiáljuk a kifejezéseket, amelyeket használunk, és kérjük ugyanezt tőle is! (Például: „Mit értesz megváltás alatt? Mi az örök élet? Mi a kegyelem?”)

Ne gondoljuk, hogy pontosan tudjuk, mi-ben hisz a másik! Nem minden mormon hívő ért egyet a vezetőivel, sokuk pedig nincs is pontosan tisztában a vezetők tanításával. Ha például egy mormon hívő bibliai választ ad egy kérdésre, így felelhetünk: „A Biblia pontosan ezt tanítja, de tudod-e, hogy XY próféta ennek éppen az ellenkezőjét állította? Nem kellene-e összehangban lenniük a prófétáknak a Bibliával, ha ugyanattól az Istentől kapják a kijelentéseket, akitől a Biblia is származik?”

Kérdezzük a mormon hívőt a hitéről! Vá-daskodás helyett tegyünk fel kérdéseket!

Ne bonyolódjunk olyan témákba, amelyekre a mormonok különösen érzékenyek! Csak akkor térjünk rá ezekre, ha az illető már bátran beszélget velünk vallási kérdésekről! A templomi szertartás, a szent öltö-zékek, a többnejűség vagy a fagyűlölet kér-dése szinte bizonyosan véget vet a beszélge-tésnek. Használjuk ki bölcsen az időnket!

Koncentráljunk a kulcskérdésekre! Első-sorban arról beszéljünk, hogy mit hisz-nek a mormonok az Atya Istenről, Jézus Krisztusról, a Szentlélekről és az üdvösség kérdéseiről! Bizonyos-e benne beszélgető-partnerünk, hogy minden bűnére bocsána-tot nyert? Meg van-e győződve afelől, hogy megkap majd mindent, amit a vallása kí-nál? Ha igen, miért? Ha nem, miért nem?

Ne lepődjünk meg, ha kétkedve fogadják a keresztény kiadványokat! A mormonok úgy hiszik, hogy az egyházukról szóló, de nem az egyházuktól származó információk szinte minden esetben tévesek. Ha keresztény iro-dalmat használunk, győződjünk meg afelől, hogy kellően alátámasztottak az abban sze-replő állítások! A leírtak igazságának bizony-gatása helyett kérjük meg beszélgetőpart-nerünket, hogy mutasson rá, mit nem tart helytállónak! Ehhez el kell olvasnia az anya-got, és utána kell néznie a hivatkozásoknak.

Tanuljunk meg kívülről néhány érvet vagy idézetet! Ez gyakran jobban működik, mint ha nyomtatványokat használnánk, mert azt sugallja a mormon hívő számára, hogy időt szakítottunk egyháza megisme-résére. Ha lehetséges, idézzünk a mormon egyház kiadványaiból! Leghatásosabb, ha vezetőik kijelentéseire hivatkozunk.

Ne gondoljuk, hogy egyetlen beszélgetésen minden témára ki kell térnünk! Könnyebben megjegyezhető amiről beszéltünk, ha egy-szerre csak egy-két témával foglalkozunk.

Legyünk türelmesek! A mormonoknak azt tanítják, hogy ha elhagyják egyházu-kat, minden áldástól megfosztatnak. Ezért ne várjuk tőlük, hogy egyik pillanatról a másikra meghozzanak egy ilyen nagy horderejű döntést!

© 2006 RW Research, Inc.
4733 Torrance Blvd., #259
Torrance, CA 90503 U.S.A.
e-mail: info@rose-publishing.com
www.rose-publishing.com

Szerző: Bill McKeever, a Mormonism
Research Ministry alapítója és igazgatója.
Segéd szerző: Robert M. Bowman Jr., a bibliai
és teológiai tudományok doktora.
Főszerkesztő: Paul Carden ügyvezető,
Centers for Apologetics Research (CFAR).

Kiadja és terjeszti:

Harmat Kiadó
1114 Budapest, Bukarest u. 3.
tel./fax: (1) 466-9896
e-mail: harmat@harmat.hu
internet: www.harmat.hu

Apológia Kutatóközpont
Postacím: 1576 Budapest, Pf. 22
e-mail: info@apologia.hu
internet: www.apologia.hu

Hungarian edition © Harmat Kiadó, 2010
All rights reserved. Minden jog fenntartva.

Adaptálta az Apológia Kutatóközpont.

A brosúra részben vagy egészben való
fénymásolása, interneten keresztüli
terjesztése vagy bármely más módon történő
sokszorosítása illegális és tilos.

